

MCSE hírek

Tíz évvel ezelőtt ezekben a napokban egyre gyakrabban találkozott egy kis társaság az Uránia Csillagvizsgálóban. Célunk az volt, hogy létrehozzunk egy olyan új szervezetet, mely a változó körülmények között is képes az amatőrmozgalom, az ismeretterjesztés, a csillagászati könyv- és folyóiratkiadás problémáit megoldani. A megbeszélések eredményeként született újjá a Magyar Csillagászati Egyesület, mely — lehetőség szerint — ismét valamennyi hazai amatőrcsillagász és csillagászatkedvelő szervezete kívánt lenni.

Az elmúlt évtized bővelkedett sikerekben és kudarcokban egyaránt, de vitathatatlan, hogy egyesületünk sokat fejlődött. Úgy érezzük, nincs itt az ideje a számvetésnek, az eredmények, sikerek áttekintésének — jövő évi rendes közgyűlésünk ad majd erre lehetőséget. A tételes felsorolásnál mindenképp többet mondanak régi kedves tagtársunk, Farkas László alább következő sorai. Laci bácsi ma is aktív észlelő, fiatalokat is megszegyenítő szorgalommal követi a napfelszín eseményeit — I. a mindenkori naprovat észlelőlistáját. Az amatőrmozgalom elmúlt félévszázadának tanújaként eleveníti fel a régi MCSE, a régi Uránia életét, és emlékezik mozgalmunk nagy alakjára, dr. Kulin Györgyre. A mai MCSE tevékenységét dicsérő sorait külön köszönjük!

Nem félünk a Farkastól!

Ez év március 20-án volt ötven éve annak, hogy dr. Kulin György, a Magyar Csillagászati Egyesület ügyvezető elnöke aláírta tagsági igazolványomat. Fél évszázad nagy idő egy ember életében, ezért ezen alkalomból szeretnék feleleveníteni néhány epizódot abból a korból, amikor a magyar amatőrcsillagászat megszületett.

Ötven éve kezdődött őszinte barátságunk Gyurka bácsival, mely haláláig tartott, mindvégig felhőtlen volt, és az én életemet leírhatatlanul sok, színes, nagy élménnyel gazdagította. Ő volt az, aki a csillagászat népszerűsítésének elkötelezett, lánglelkű apostolaként engem is „megfertőzött” és egy életre az asztronómia szerelmesévé tett.

Lehetetlen meghatottság nélkül visszaidézni azoknak az estéknek mindenkit magával ragadó, csodálatos varázsát, amikor még ő állította be a jó öreg Heyde-távcsövet, amely még kupola nélkül állt az Uránia tetőteraszán, majd rögtönzött kiselőadás keretében ismertette, hogy melyik égi objektum van az okulár látómezejében. Tárgyi tudásának rendkívüli gazdagsága, páratlan előadói képessége, szép magyar nyelvünk kiváló ismerete, vonzó egyénisége, közvetlensége minden alkalommal lenyűgözte hallgatóit. A számtalan kérdésre adott kimerítő válaszai a laikusok számára is érthetőek és meggyőzőek voltak.

Biztatására, mint sokan mások, én is távcsövet építettem, melynek fő- és segédtükrét ő választotta ki, ezüstréteggel látta el azokat, engem meg a szereléshez szükséges tanácsokkal. Így született meg első 150/1000-es azimutális szerelésű Newton-távcsövem, melynek anyagi fedezetét feleségem biztosította a családi költségvetés

terhére... Nagyra értékelte Gyurka bácsi tevékenységét, és remek előadásainak hatására megszerette a csillagászatot is.

Az akkori Urániának volt egy sajátos, egyedülálló légköre, amely sehol máshol nem volt fellelhető, és ez engem is mágnesként vonzott. Ott valóban demokrácia volt, mert az odajárók a csillagászat szeretetében váltak barátokká — függetlenül attól, hogy ki honnan jött és mi volt a foglalkozása. Ott mindenki egyenrangú volt, az iskolai tanuló, a tanár, az író, a költő, a művész, a mérnök, a tisztviselő, a gyári munkás, a villamoskalauz, az orvos stb. Állandóan folytak a nagy tapasztalatcserék, Gyurka bácsi mindenkit örömmel és szeretettel fogadott. Kedves humorérzékkel volt megáldva. Ha csak a hangomat meghallotta, már messziről kiáltotta: „Nem félünk a Farkastól!”.

Egy alkalommal telefonon érdeklődtem nála, hogy elkészült-e távcsőtükröm alumíniumozása. Igen, hangzott a válasz, mikor jössz érte? Még ma este, feleltem. Sajnálom, hogy nem találkozhatunk, de gyere nyugodtan, majd becsomagolom és valaki odaadja. A gondos csomagolás belső fehér papírján ez a szöveg állt kézírással: „Nem félünk a Farkastól, mert már öreg és nincsenek fogai. Báránykák.”

Humorára nagyon jellemző ez a kis szöveg, melyet szeretettel őrzök, akárcsak a tőle kapott és nekem dedikált könyveit, melyek ma is kedvenc olvasmányaim közé tartoznak. Jól emlékszem, hogy 1948 nyarának legnagyobb könyvélménye volt, hogy egy antikváriumban sok keresgélés után sikerült megvásárolnom A távcső világa című művét.

Nem csak lebilincselő előadásai jelentettek maradandó élményt, de azok a meghitt, baráti beszélgetések is, amelyekben olyan gyakran volt részem. Ilyenkor beszélt nekem gondjairól, problémáiról. A nyolcvanas évek vége felé többször említette, hogy eszméinek, elképzeléseinek csak a *meteorosok* (így mondta!) lehetnek az örökösei és továbbvivői: „Tudod Lacikám, bennük látom azt a határtalan lelkesedést, ügybuzgalmat és önzetlenséget, amely a mi mozgalmunkat mindig is jellemezte és nagygyá tette”.

Hogy milyen jól látta a jövőt, azt bizonyítják azok a nagyszerű eredmények, amelyeket az újjászületett Magyar Csillagászati Egyesület a „meteorosok” vezetésével elért. Nem az én feladatom, hogy mindezt méltassam, de az igen, hogy ezekhez szívből és őszintén gratuláljak! Mert nagyon örvendetes és szembetűnő így visszapillantva a minőségi fejlődés, a színvonal állandó emelkedése, a népszerű kiadványok egész sora, a Meteor ízléses, új köntöse, mely az újjászületett MCSE-nek köszönhető.

Az elment kedves, régi barátokra, akiktől olyan sokat tanultam, akiktől annyi segítséget kaptam, ma már csak szeretettel és hálával emlékezhetek, de nektek, a Meteor fáradhatatlan gárdájának szeretnék köszönetet mondani az újabb szép eredményekért, és további sikereket kívánni.

Soha ne feledjétek, hogy Gyurka bácsi páratlan eszméinek Ti vagytok az örökösei, hordozói és továbbfejlesztői. Fiúk, csak így tovább! Tudom, hogy Ó is ezt mondaná nektek, mert sokunknak nagy, szent örömeiket adó nemes életcélja így, általatos lesz maradandóvá, melyet Ady Endre klasszikus soraiban így fogalmazott meg:

„Ifjú szívekben élek s mindig tovább...”

Abban a reményben, hogy Ti sem félték a Farkastól, amatőrcsillagász üdvözlettel:

FARKAS LÁSZLÓ